

# Danmarks forbrug af handelsgødning 2002/03

(1/8 - 31/7)

Danmarks forbrug af handelsgødning 2002/03 er vist i nedenstående tabel 1, hvor forbruget af de enkelte gødninger er angivet i 1.000 tons. Til belysning af udvikling og forbrugsændringer anføres også tallene for de forudgående fem år. Nederste del af tabellen viser landets totale forbrug - dels i varemængde og dels af plantenæringsstofferne N, P og K.

Sammenlignet med året før er kvælstofforbruget i handelsgødning faldet med 4,5 %, fosforforbruget er faldet med 4,7 %, og kaliumforbruget er faldet med 2,5 %.

Statistikken bygger udelukkende på indberetninger fra detailhandelsleddet om salget direkte til den endelige bruger.

**Tabel 1** Mængderne angivet i 1000 tons

|   |                       | 1997/98      | 1998/99      | 1999/00      | 2000/01      | 2001/02      | 2002/03      |
|---|-----------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| <b>Enkeltgødninger</b>  |                       |              |              |              |              |              |              |
| <b>Heraf kvælstofgødninger i alt</b>                              |                       | <b>575,5</b> | <b>541,7</b> | <b>553,6</b> | <b>524,2</b> | <b>451,1</b> | <b>428,7</b> |
| Kalksalpeter med eller uden bor                                   | 15,5 % N              | 3,3          | 2,9          | 2,6          | 2,3          | 3,1          | 1,8          |
| Svovlsur ammoniak   | 21,0 % N              | 11,7         | 14,0         | 12,4         | 12,2         | 17,2         | 13,8         |
| Kvælstofgødninger med svovl                                       |                       | 345,4        | 328,8        | 341,1        | 359,4        | 285,9        | 313,5        |
| Kalkkammonsalpeter m. eller u. Mg incl. Natriumkalkkammonsalpeter | 26/27 % N<br>20,0 % N | 67,6         | 53,1         | 49,2         | 39,0         | 23,0         | 14,2         |
| Ammoniumnitrat  | 34,4 % N              | 88,9         | 83,6         | 85,2         | 59,6         | 61,4         | 38,4         |
| Flydende ammoniak   | 82,2 % N              | 18,6         | 16,1         | 13,6         | 9,5          | 9,6          | 7,0          |
| Urea  | 46,0 % N              | 5,8          | 4,0          | 3,2          | 2,3          | 1,0          | 1,1          |
| Flydende N gødninger  |                       | 34,2         | 39,2         | 46,1         | 39,9         | 49,9         | 38,9         |
| <b>Øvrige enkeltgødninger i alt</b>                               |                       | <b>38,6</b>  | <b>38,9</b>  | <b>34,6</b>  | <b>32,1</b>  | <b>36,4</b>  | <b>34,2</b>  |
| Superfosfat   | 7,8 % P               | 1,1          | 0,8          | 0,6          | 0,8          | 0,6          | 0,4          |
| Tripel superfosfat  | 19,8 % P              | 2,4          | 2,3          | 1,7          | 0,9          | 2,8          | 1,5          |
| Kaliumchlorid   | 49,0 % K              | 20,1         | 18,9         | 16,1         | 14,3         | 15,3         | 15,3         |
| Øvrige kaliumgødninger  |                       | 14,1         | 16,1         | 15,4         | 15,2         | 16,9         | 15,8         |
| Magnesiumgødning  |                       | 0,9          | 0,8          | 0,9          | 0,9          | 0,7          | 1,2          |

Tabel 1 - fortsat

## Mængderne angivet i 1000 tons

|   | 1997/98        | 1998/99        | 1999/00        | 2000/01        | 2001/02      | 2002/03      |
|---|----------------|----------------|----------------|----------------|--------------|--------------|
| <b>Samgranuleret PK-gødning i alt</b>   | <b>63,0</b>    | <b>49,2</b>    | <b>43,6</b>    | <b>35,6</b>    | <b>33,0</b>  | <b>28,9</b>  |
| 0-3-20, 0-4-21 m. Mg                    | 15,6           | 10,0           | 13,1           | 12,9           | 8,7          | 6,3          |
| 0-4-21 med Mg og Cu                     | 30,9           | 32,7           | 22,2           | 19,3           | 22,6         | 21,3         |
| 0-5-12 med Mg og Cu                     | 16,4           | 6,58,3         | 8,3            | 3,3            | 1,7          | 1,3          |
| 0-5-17 med Mg og Cu                     |                |                |                |                |              |              |
| <b>NPK-, NP- og NK-gødninger i alt</b>  | <b>596,3</b>   | <b>573,9</b>   | <b>503,1</b>   | <b>465,0</b>   | <b>438,2</b> | <b>440,6</b> |
| N > 24,5 %                              | 75,9           | 52,3           | 35,4           | 36,0           | 31,8         | 23,3         |
| 24,5 % > N > 19,5 %                     | 322,2          | 337,5          | 297,7          | 295,8          | 250,9        | 262,9        |
| 19,5 % > N > 14,5 %                     | 42,1           | 39,9           | 45,6           | 34,2           | 39,4         | 35,1         |
| 14,5 % > N > 9,5 %                      | 31,5           | 29,4           | 15,6           | 12,8           | 19,3         | 14,3         |
| 9,5 % > N                               | 31,0           | 28,0           | 28,5           | 18,3           | 22,5         | 23,0         |
| 14-3-18 med Mg, S, Cu og B              | 18,2           | 20,4           | 18,8           | 18,3           | 14,2         | 15,1         |
| 23-3-7 med Mg, S <sub>2</sub> (Cu) og B | 8,3            | 6,5            | 5,4            | 4,9            | 5,1          | 5,7          |
| NP 18-20-0 (Diammonfosfat)              | 5,3            | 6,5            | 5,5            | 4,1            | 3,1          | 2,2          |
| Øvrige NP typer                         | 32,3           | 22,0           | 15,7           | 13,2           | 13,7         | 24,3         |
| NK typer                                | 29,4           | 31,3           | 34,9           | 27,4           | 38,1         | 34,8         |
| <b>Total varemængde</b>                 | <b>1.273,3</b> | <b>1.203,6</b> | <b>1.135,0</b> | <b>1.057,1</b> | <b>958,7</b> | <b>932,3</b> |
| Kvælstof (N)                            | 283,2          | 262,7          | 251,5          | 233,7          | 210,8        | 201,2        |
| Fosfor (P)                              | 21,7           | 20,3           | 17,8           | 15,8           | 14,8         | 14,1         |
| Kalium (K)                              | 86,0           | 80,9           | 72,6           | 65,3           | 64,0         | 62,4         |

Blandt kvælstofgødningerne steg forbruget af kalk-ammonsalpetertyperne fra 308.857 tons i 2001/02 til 327.700 tons i 2002/03. Kalkammonsalpeter, kvælstofgødninger med svovl, ren ammoniumnitrat og flydende ammoniak tilførte 51 % af det samlede kvælstofforbrug.

Den totale anvendelse af PK-gødning blev 28.695 tons, et fald på 4.358 tons, svarende til 13,2 % fra 2000/01.

Endelig blev forbruget af NPK-, NP- og NK-gødning 440.652 tons, en stigning på 2.409 tons. Af det totale kvælstofforbrug dækkede disse gødninger 42 %. Af de 440.652 tons er de 56.132 mekaniske blandinger, og 15.824 tons er indberettet som flydende.

### Plantenæringsstoffer

I tabel 2 er landbrugsarealet anført landsdelsvis og totalt for hele landet. Efter den seneste opgørelse fra Danmarks Statistik er arealet opgivet til 2.665.507 ha.

I relation til landbrugsarealerne er beregnet det gennemsnitlige forbrug pr. ha af kvælstof, fosfor og kalium samt af magnesium, svovl, kobber, bor og mangan.

I forhold til sidste sæson blev gennemsnitsforbruget af kvælstof 75 kg. pr. ha, en nedgang på 4 kg. I forhold til sidste sæson blev der brugt en noget mindre mængde fosfor og kalium pr. ha.

Gennemsnitsforbruget af magnesium blev 1,9 kg. pr. ha. Svovl 17,6 kg. pr. ha, hvilket var en lille stigning i forhold til sidste år. Kobberforbruget var 14 gram pr. ha, borforbruget var 21 gram pr. ha., og der blev via handelsgødning tilført 14 gram mangan pr. ha.

Statistikken omfatter alene plantenæringsstoffer i de gødninger, der indgår i indeværende materiale. Supplerende mængder, der er tilført i form af dolomitkalk, blåsten, boraks, mv. er ikke indregnet\*. For magnesium og svovls vedkommende indgår den største mængde, der er deklareret i gødningen, uanset om denne er anført som total mængde eller som vandopløselig mængde.

### Næringsstofforholdet

Nedenstående tabel nr. 1a viser udviklingen i næringsstoffernes indbyrdes forbrugsforhold (N:P:K).

For at lette sammenligningen til andre landes statistikker, er som tidligere år medtaget relationerne N:P<sub>2</sub>O<sub>5</sub>:K<sub>2</sub>O.

Tabel 1a

| År      | N   | P <sub>2</sub> O <sub>5</sub> | K <sub>2</sub> O | N   | P  | K   |
|---------|-----|-------------------------------|------------------|-----|----|-----|
| 1954/55 | 100 | 119                           | 187              | 100 | 52 | 152 |
| 1964/65 | 100 | 75                            | 109              | 100 | 32 | 89  |
| 1974/75 | 100 | 38                            | 53               | 100 | 17 | 44  |
| 1984/85 | 100 | 28                            | 38               | 100 | 12 | 31  |
| 1985/86 | 100 | 28                            | 38               | 100 | 12 | 32  |
| 1986/87 | 100 | 28                            | 40               | 100 | 12 | 33  |
| 1987/88 | 100 | 25                            | 39               | 100 | 11 | 32  |
| 1988/89 | 100 | 25                            | 40               | 100 | 11 | 33  |
| 1989/90 | 100 | 23                            | 40               | 100 | 10 | 33  |
| 1990/91 | 100 | 22                            | 38               | 100 | 10 | 31  |
| 1991/92 | 100 | 21                            | 36               | 100 | 9  | 30  |
| 1992/93 | 100 | 19                            | 33               | 100 | 8  | 27  |
| 1993/94 | 100 | 17                            | 32               | 100 | 7  | 27  |
| 1994/95 | 100 | 16                            | 31               | 100 | 7  | 26  |
| 1995/96 | 100 | 17                            | 34               | 100 | 7  | 28  |
| 1996/97 | 100 | 19                            | 37               | 100 | 8  | 31  |
| 1998/99 | 100 | 18                            | 37               | 100 | 8  | 31  |
| 1999/00 | 100 | 16                            | 35               | 100 | 7  | 29  |
| 2000/01 | 100 | 16                            | 34               | 100 | 7  | 28  |
| 2001/02 | 100 | 16                            | 36               | 100 | 7  | 30  |
| 2002/03 | 100 | 16                            | 37               | 100 | 7  | 31  |

### Forbruget i landsdelene

De i statistikken anførte landsdele er relateret til amter, hvorved "Sjælland/Lolland-Falster/Møn" dækker Københavns-, Frederiksborg-, Roskilde-Vestsjællands- og Storstrøms amt. Nordlige Jylland omfatter Nordjyllands- og Viborg amt. Vestlige Jylland omfatter Ringkøbing- og Ribe amt. Østlige Jylland omfatter Århus- og Vejle amt. Sydlige Jylland er lig med Sønderjyllands amt.

I tabellerne 3, 4 og 5 er forbruget af de enkelte gødninger anført landsdelsvis samt totalt, og i tabel 6 er angivet landbrugsarealerne, det gennemsnitlige forbrug af N, P og K pr. ha samt det relative forhold næringsstofferne er anvendt med, ligeledes landsdelsvis og totalt.

Tabel 7 viser udviklingen i forbrug af handelsgødning og næringsstoffer gennem de sidste 66 år.

Figur 1, side 10 viser udviklingen af forbruget af hovednæringsstofferne fra 1935/36 til 2002/03.

Figur 2 og 3, side 11 viser udviklingen i forbruget af sekundærnæringsstofferne magnesium og svovl samt forbruget af mikronæringsstofferne kobber og bor fra 1992/93 til 2002/03.

\*Forbruget af magnesium i 2002/03 tilført via dolomitkalk anslås til ca. 6.000 tons total-Mg på landsbasis.

Forbruget af de øvrige nævnte stoffer er efter omregning til rene næringsstoffer: Ca. 25 tons kobber, og ca. 8 tons bor.

**Tabel 2**

**Forbrug af plantenæringsstoffer pr. ha. landbrugsareal og i alt**

| <b>Landsdel</b>                        | Landbrugs-<br>areal | Kvælstof  | Fosfor   | Kalium    | Magnesium    | Svovl         | Kobber    | Bor       | Mangan     |
|--|---------------------|-----------|----------|-----------|--------------|---------------|-----------|-----------|------------|
|  | ha                  | kg/ha     | kg/ha    | kg/ha     | kg/ha        | kg/ha         | g/ha      | g/ha      | g/ha       |
| Sjælland/Lolland-Falster/Møn           | 546.165             | 96        | 8        | 30        | 2,0          | 16,1          | 16        | 20        | 5          |
| Bornholm                               | 32.066              | 89        | 4        | 15        | 1,4          | 13,2          | 7         | 24        | -          |
| Fyn                                    | 233.295             | 75        | 5        | 20        | 1,7          | 15,8          | 11        | 18        | 3          |
| <b>Øerne i alt 2002/03</b>             | <b>811.476</b>      | <b>90</b> | <b>7</b> | <b>27</b> | <b>1,9</b>   | <b>15,9</b>   | <b>14</b> | <b>19</b> | <b>6</b>   |
| <b>Øerne i alt 2001/02</b>             | <b>806.918</b>      | <b>99</b> | <b>8</b> | <b>29</b> | <b>2,2</b>   | <b>15,1</b>   | <b>17</b> | <b>31</b> | <b>59</b>  |
| Nordlige Jylland                       | 637.668             | 68        | 4        | 19        | 1,9          | 18,5          | 11        | 25        | 20         |
| Vestlige Jylland                       | 489.455             | 68        | 5        | 29        | 2,2          | 19,5          | 18        | 23        | 8          |
| Østlige Jylland                        | 444.184             | 79        | 5        | 22        | 2,9          | 32            | 31        | 34        | 45         |
| Sydlig Jylland                         | 282.723             | 60        | 4        | 17        | 1,0          | 13,2          | 6         | 13        | 3          |
| <b>Jylland i alt 2002/03</b>           | <b>1.854.030</b>    | <b>69</b> | <b>5</b> | <b>22</b> | <b>1,8</b>   | <b>18,4</b>   | <b>14</b> | <b>22</b> | <b>16</b>  |
| <b>Jylland i alt 2001/02</b>           | <b>1.868.648</b>    | <b>70</b> | <b>4</b> | <b>22</b> | <b>1,7</b>   | <b>16</b>     | <b>14</b> | <b>22</b> | <b>45</b>  |
| <b>Hele landet 2002/03</b>             | <b>2.665.507</b>    | <b>75</b> | <b>5</b> | <b>23</b> | <b>1,9</b>   | <b>17,7</b>   | <b>14</b> | <b>21</b> | <b>14</b>  |
| <b>Hele landet 2001/02</b>             | <b>2.675.566</b>    | <b>79</b> | <b>6</b> | <b>24</b> | <b>1,9</b>   | <b>15,8</b>   | <b>15</b> | <b>24</b> | <b>50</b>  |
| <b>Hele landet, tons i alt 2002/03</b> | -                   | -         | -        | -         | <b>4931</b>  | <b>47.065</b> | <b>38</b> | <b>57</b> | <b>36</b>  |
| <b>Hele landet, tons i alt 2001/02</b> | -                   | -         | -        | -         | <b>4.993</b> | <b>42.157</b> | <b>40</b> | <b>69</b> | <b>133</b> |

Tabel 3

2002/03

| Landsdel                     | Enkeltgødninger  |                                  |                                    |                                    |                                      |                                  |                  |  |                        |                                    |                                |                      |
|------------------------------|--|----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------|------------------|--|------------------------|------------------------------------|--------------------------------|----------------------|
|                              | Kalksalpeter<br>15,5 % N<br>Borkalksalpeter<br>15,5 % N +<br>0,3 % B | Svovlsur<br>ammoniak<br>21,0 % N | Kvælstofgød-<br>ninger m.<br>svovl | Kalkkammon-<br>salpeter m.<br>Mg.* | Ammonium-<br>nitrat<br>32 % - 34,4 % | Flydende<br>ammoniak<br>82,2 % N | Urea<br>46,0 % N | Øvrige<br>N-gødninger<br>incl.<br>flydende | Superfosfat<br>7,8 % P | Tripelsuper-<br>fosfat<br>19,8 % P | Kalium-<br>chlorid<br>49,0 % K | Øvrige<br>Kaliumgød. |
|                              | tons   | tons                             | tons                               | tons                               | tons                                 | tons                             | tons             | tons                                       | tons                   | tons                               | tons                           | tons                 |
| Sjælland/Lolland-Falster/Møn | 430  | 4.774                            | 51.918                             | 7.729                              | 26.663                               | 1.797                            | 217              | 13.957                                     | 31                     | 300                                | 4.475                          | 1.004                |
| Bornholm                     | 0  | 30                               | 5.467                              | -                                  | 1.724                                | -                                | 7                | -  | 10                     | -                                  | -                              | -                    |
| Fyn                          | 727  | 556                              | 31.566                             | 166                                | 1.781                                | 886                              | 8                | 5.411                                      | 4                      | 116                                | 756                            | 661                  |
| <b>Øerne i alt</b>           | <b>1.157</b>   | <b>5.360</b>                     | <b>88.951</b>                      | <b>7.895</b>                       | <b>30.168</b>                        | <b>2.683</b>                     | <b>232</b>       | <b>19.368</b>                              | <b>45</b>              | <b>416</b>                         | <b>4.231</b>                   | <b>1.665</b>         |
| Nordlige Jylland             | 137  | 3.829                            | 79.526                             | 2.537                              | 1.401                                | 1.023                            | 237              | 6.351                                      | 46                     | 318                                | 3.005                          | 3.216                |
| Vestlige Jylland             | 111  | 890                              | 49.658                             | 810                                | 1.454                                | 1.982                            | 51               | 3.641                                      | 242                    | 371                                | 3.617                          | 7.106                |
| Østlige Jylland              | 379  | 3.178                            | 66.748                             | 2.734                              | 4.382                                | 1.019                            | 615              | 4.718                                      | 25                     | 251                                | 2.328                          | 3.020                |
| Sydlig Jylland               | 37   | 561                              | 28.655                             | 186                                | 958                                  | 302                              | 2                | 4.815                                      | 20                     | 111                                | 1.116                          | 830                  |
| <b>Jylland i alt</b>         | <b>664</b>   | <b>8.458</b>                     | <b>224.587</b>                     | <b>6.267</b>                       | <b>8.165</b>                         | <b>4.326</b>                     | <b>905</b>       | <b>19.525</b>                              | <b>333</b>             | <b>1.051</b>                       | <b>10.066</b>                  | <b>14.172</b>        |
| <b>Hele landet tons</b>      | <b>461.723</b>   | <b>1821</b>                      | <b>13.821</b>                      | <b>313.538</b>                     | <b>14.162</b>                        | <b>38.363</b>                    | <b>7.008</b>     | <b>1.138</b>                               | <b>378</b>             | <b>1.467</b>                       | <b>15.298</b>                  | <b>15.837</b>        |
| Tons kvælstof (N)            | 117.264  | 282                              | 2.902                              | 80.674                             | 3.815                                | 13.184                           | 5.761            | 523  | 10.123                 | -                                  | -                              | -                    |
| Tons fosfor (P)              | 322  | -                                | -                                  | -                                  | -                                    | -                                | -                | -  | 31                     | 291                                | -                              | -                    |
| Tons kalium (K)              | 11.623   | -                                | -                                  | -                                  | -                                    | -                                | -                | -  | -                      | -                                  | 7.568                          | 4.055                |

\*) I kalkkammonsalpeter er inkluderet natriumkalkkammonsalpeter.

Tabel 4

2002/03

| Landsdel                     | Samgranulerede PK-gødninger                     |   |   |
|------------------------------|---|---|---|
|                              | PK 0-4-21/<br>0-3-20 mv.<br>uden Cu<br><br>tons | PK 0-4-21<br>+ 1,2 % Mg<br>+7,4 % S<br>+ 0,1 % Cu<br><br>tons | PK 0-5-17<br>0-5-26<br>+ - Cu<br><br>tons |
| Sjælland/Lolland-Falster/Møn | 736   | 6.339   | 1.093                                     |
| Bornholm                     | 98  | 0   | -   |
| Fyn                          | 366   | 904   | 23  |
| <b>Øerne i alt</b>           | <b>1.194</b>                                    | <b>7.243</b>  | <b>1.116</b>                              |
| Nordlige Jylland             | 1.212   | 4.595   | 200                                       |
| Vestlige Jylland             | 1.611   | 3.707   | 58  |
| Østlige Jylland              | 910   | 4.826   | 99  |
| Sydlig Jylland               | 1.098   | 972   | 76  |
| <b>Jylland i alt</b>         | <b>4.831</b>                                    | <b>14.100</b>   | <b>233</b>                                |
| <b>Hele landet tons</b>      | <b>28.917</b>                                   | <b>21.343</b>   | <b>1.549</b>                              |
| Total fosfor (P)             | 1.150   | 217   | 80  |
| Total kalium (K)             | 5.997   | 4.435   | 359                                       |

Tabel 5

2002/03

| Landsdel                     | NPK-, NP- og NK-gødninger |                            |                            |                           |                   |  |                                     |  |                            |                  |               |
|------------------------------|---------------------------|----------------------------|----------------------------|---------------------------|-------------------|--|-------------------------------------|--|----------------------------|------------------|---------------|
|                              | NPK-gødning               |                            |                            |                           |                   |  |                                     |  |                            |                  |               |
|                              | N > 24,5 %<br>tons        | 24,5 > N<br>> 19,5<br>tons | 19,5 > N<br>> 14,5<br>tons | 14,5 > N<br>> 9,5<br>tons | 9,5 % > N<br>tons | 14-3-18 og<br>14-3-15<br>med Mg, S,<br>Cu og B<br>tons | 23-3-7<br>med Mg,<br>S og B<br>Tons | NP 18-20-0<br>(Diammon-<br>fosfat)<br>tons | Øvrige<br>NP-typer<br>tons | NK-typer<br>tons |               |
| Sjælland/Lolland-Falster/Møn | 11.242                    | 51.353                     | 12.118                     | 10.809                    | 12.809            | 2.346  | 773                                 | 1.361                                      | 7.298                      | 1.517            |               |
| Bornholm                     | 89                        | 3.597                      | -                          | -                         | 348               | 24   | 62                                  | -  | 52                         | -                |               |
| Fyn                          | 2.940                     | 19.318                     | 3.106                      | 624                       | 4.600             | 1.524  | 771                                 | 173  | 994                        | 794              |               |
| <b>Øerne i alt</b>           | <b>14.271</b>             | <b>74.268</b>              | <b>15.224</b>              | <b>11.433</b>             | <b>17.756</b>     | <b>3.894</b>   | <b>1.606</b>                        | <b>1.534</b>                               | <b>8.344</b>               | <b>2.311</b>     |               |
| Nordlige Jylland             | 2.270                     | 77.385                     | 3.539                      | 380                       | 1.099             | 2.278  | 713                                 | 95   | 4.337                      | 1.432            |               |
| Vestlige Jylland             | 411                       | 47.250                     | 4.306                      | 1.480                     | 227               | 5.088  | 2.006                               | 199  | 6.689                      | 22.096           |               |
| Østlige Jylland              | 4.618                     | 42.028                     | 3.760                      | 772                       | 3.619             | 3.133  | 1.108                               | 244  | 2.894                      | 7.484            |               |
| Sydlig Jylland               | 1.769                     | 21.955                     | 8.223                      | 230                       | 301               | 697  | 253                                 | 138  | 2.012                      | 1.499            |               |
| <b>Jylland i alt</b>         | <b>9.068</b>              | <b>188.618</b>             | <b>19.828</b>              | <b>2.862</b>              | <b>5.246</b>      | <b>11.196</b>  | <b>4.080</b>                        | <b>676</b>                                 | <b>15.932</b>              | <b>32.501</b>    |               |
| <b>Hele landet tons</b>      | <b>440.652</b>            | <b>23.340</b>              | <b>262.887</b>             | <b>35.054</b>             | <b>14.294</b>     | <b>23.003</b>  | <b>15.089</b>                       | <b>5.686</b>                               | <b>2.210</b>               | <b>24.277</b>    | <b>34.812</b> |
| Total kvælstof (N)           | 83.950                    | 5.759                      | 54.049                     | 5.884                     | 1.745             | 1.418  | 2.112                               | 1.285                                      | 390                        | 5.496            | 5.812         |
| Total fosfor (P)             | 12.673                    | 422                        | 6.584                      | 992                       | 488               | 1.694  | 451                                 | 154  | 438                        | 1.450            | -             |
| Total kalium (K)             | 44.822                    | 1.973                      | 25.265                     | 3.285                     | 2.020             | 5.241  | 2.454                               | 375  | -                          | -                | 4.209         |

Tabel 6

2002/03

| Landsdel                     | Gødningsforbrug i alt som rene næringsstoffer |                |              |               |              |                 |              | Forholdstal |           |           |
|------------------------------|---|----------------|--------------|---------------|--------------|-----------------|--------------|-------------|-----------|-----------|
|                              | Landbrugs-<br>Areal<br>2002<br><br>ha         | N              |              | P             |              | K               |              | N           | P         | K         |
|                              |   | tons           | kg pr.<br>ha | tons          | Kg pr.<br>ha | Tons            | kg pr.<br>ha |             |           |           |
| Sjælland/Lolland-Falster/Møn | 546.165                                       | 52.541         | 96           | 4.275         | 8            | 16.421          | 30           | 100         | 8         | 31        |
| Bornholm                     | 32.016  | 2.842          | 89           | 130           | 4            | 467             | 15           | 100         | 5         | 16        |
| Fyn                          | 233.295                                       | 17.429         | 75           | 1.253         | 5            | 4.740           | 20           | 100         | 7         | 27        |
| <b>Øerne i alt</b>           | <b>811.476</b>                                | <b>72.812</b>  | <b>90</b>    | <b>5.661</b>  | <b>7</b>     | <b>21.629</b>   | <b>27</b>    | <b>100</b>  | <b>8</b>  | <b>30</b> |
| Nordlige Jylland             | 637.668                                       | 43.074         | 68           | 2.827         | 4            | 12.315          | 19           | 100         | 7         | 29        |
| Vestlige Jylland             | 489.455                                       | 33.174         | 68           | 2.371         | 5            | 14.018          | 29           | 100         | 7         | 42        |
| Østlige Jylland              | 444.184                                       | 35.231         | 79           | 2.128         | 5            | 9.812           | 22           | 100         | 6         | 28        |
| Sydlig Jylland               | 282.723                                       | 16.923         | 60           | 1.158         | 4            | 4.670           | 17           | 100         | 7         | 28        |
| <b>Jylland i alt</b>         | <b>1.854.030</b>                              | <b>128.403</b> | <b>69</b>    | <b>8.434</b>  | <b>5</b>     | <b>40.814</b>   | <b>22</b>    | <b>100</b>  | <b>7</b>  | <b>32</b> |
| <b>Hele landet</b>           | <b>2.665.507</b>                              | <b>201.214</b> | <b>75</b>    | <b>14.145</b> | <b>5</b>     | <b>62.44323</b> | <b>100</b>   | <b>7</b>    | <b>31</b> |           |



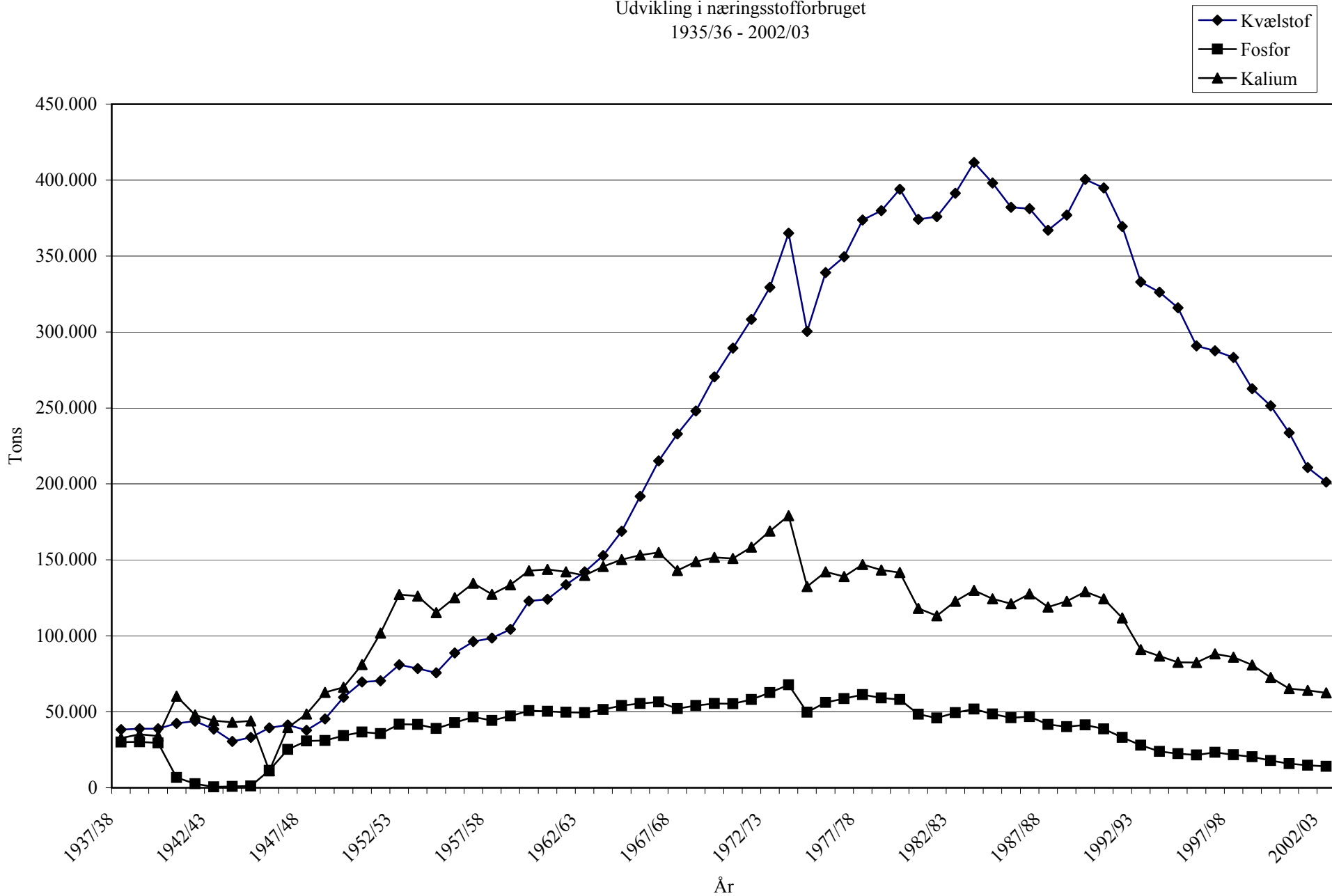
# Danmarks forbrug af handelsgødning 1935/36 – 2002/03

Gødningsforbrug i alt som rene næringsstoffer

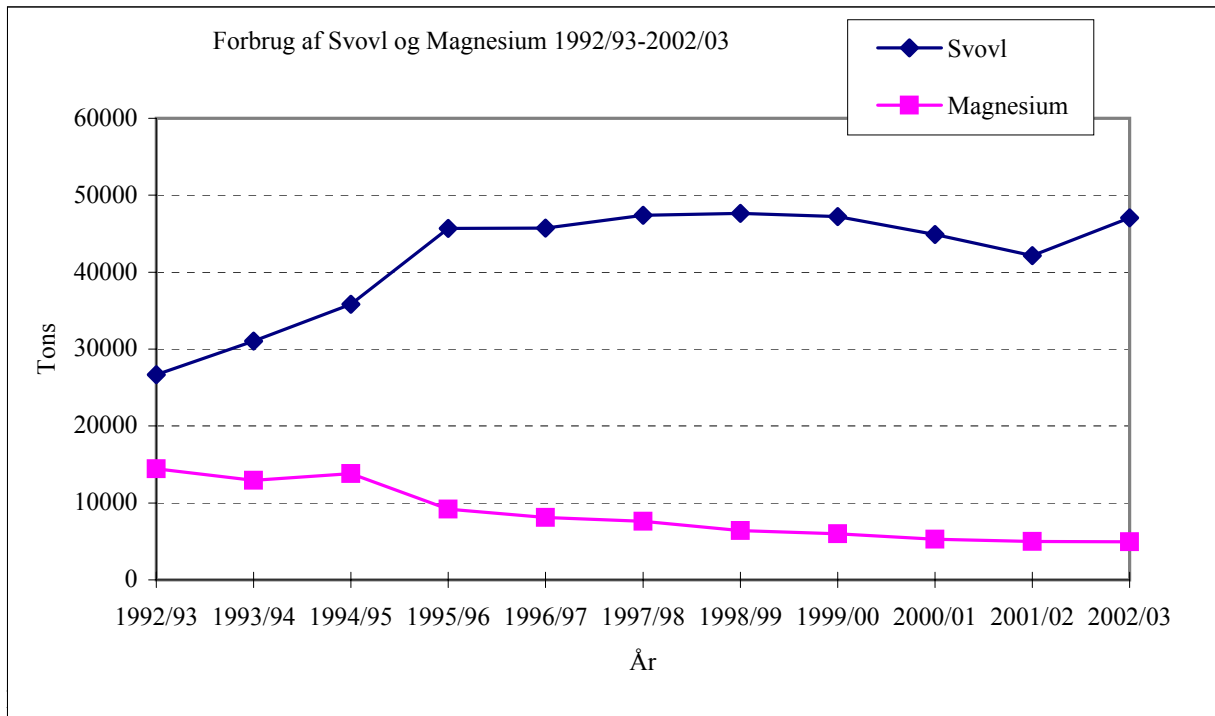
| År      | Landbrugs-<br>areal<br>ha | Handels-<br>gødning<br>1000 tons | N       |       | P      |       | K       |       |
|---------|---------------------------|----------------------------------|---------|-------|--------|-------|---------|-------|
|         |                           |                                  | tons    | kg/ha | tons   | kg/ha | tons    | kg/ha |
| 1935/36 | 3.189.819                 | 634,4                            | 31.919  | 10    | 28.316 | 9     | 25.542  | 8     |
| 1940/41 | 3.218.195                 | 534,5                            | 42.460  | 13    | 6.793  | 2     | 60.263  | 19    |
| 1941/42 | 3.128.585                 | 446,0                            | 43.885  | 14    | 2.628  | 1     | 48.014  | 15    |
| 1942/43 | 3.227.656                 | 384,8                            | 38.557  | 12    | 599    | -     | 44.182  | 14    |
| 1943/44 | 3.209.865                 | 333,2                            | 30.483  | 9     | 919    | -     | 43.180  | 13    |
| 1944/45 | 3.196.053                 | 366,2                            | 33.122  | 10    | 1.177  | -     | 44.055  | 14    |
| 1945/46 | 3.179.960                 | 433,9                            | 39.435  | 12    | 11.473 | 4     | 11.119  | 4     |
| 1946/47 | 3.175.474                 | 707,9                            | 41.303  | 13    | 25.221 | 8     | 39.617  | 12    |
| 1947/48 | 3.137.894                 | 785,6                            | 37.912  | 12    | 30.830 | 10    | 48.602  | 15    |
| 1948/49 | 3.120.317                 | 881,4                            | 45.362  | 15    | 31.063 | 10    | 62.807  | 20    |
| 1949/50 | 3.157.492                 | 1.020,1                          | 59.588  | 19    | 34.303 | 11    | 66.205  | 21    |
| 1950/51 | 3.145.624                 | 1.150,4                          | 69.710  | 22    | 36.629 | 12    | 81.059  | 26    |
| 1951/52 | 3.139.331                 | 1.216,1                          | 70.389  | 22    | 35.640 | 11    | 101.831 | 32    |
| 1952/53 | 3.122.857                 | 1.356,1                          | 80.903  | 26    | 41.828 | 13    | 127.206 | 41    |
| 1953/54 | 3.106.216                 | 1.346,4                          | 78.528  | 25    | 41.677 | 13    | 126.183 | 40    |
| 1954/55 | 3.091.563                 | 1.269,7                          | 75.740  | 24    | 39.070 | 13    | 115.253 | 37    |
| 1955/56 | 3.093.897                 | 1.420,8                          | 88.755  | 29    | 42.756 | 14    | 125.069 | 40    |
| 1956/57 | 3.105.033                 | 1.547,0                          | 96.278  | 31    | 46.598 | 15    | 134.625 | 43    |
| 1957/58 | 3.117.392                 | 1.514,5                          | 98.566  | 32    | 44.241 | 14    | 127.284 | 41    |
| 1958/59 | 3.115.759                 | 1.553,3                          | 104.316 | 33    | 47.283 | 15    | 133.550 | 43    |
| 1959/60 | 3.108.267                 | 1.709,2                          | 122.949 | 40    | 50.769 | 16    | 142.837 | 46    |
| 1960/61 | 3.094.125                 | 1.695,9                          | 124.085 | 40    | 50.274 | 16    | 143.774 | 46    |
| 1961/62 | 3.127.963                 | 1.740,3                          | 133.591 | 43    | 49.748 | 16    | 142.129 | 45    |
| 1962/63 | 3.052.350                 | 1.751,5                          | 142.193 | 47    | 49.457 | 16    | 139.775 | 46    |
| 1963/64 | 3.037.744                 | 1.800,7                          | 152.768 | 50    | 51.527 | 17    | 145.713 | 48    |
| 1964/65 | 3.023.151                 | 1.794,0                          | 168.836 | 56    | 54.095 | 18    | 150.236 | 50    |
| 1965/66 | 3.016.805                 | 1.750,3                          | 191.818 | 64    | 55.386 | 18    | 153.112 | 51    |
| 1966/67 | 3.016.805                 | 1.706,2                          | 215.157 | 71    | 56.524 | 19    | 154.917 | 51    |
| 1967/68 | 2.990.195                 | 1.587,7                          | 232.943 | 78    | 52.130 | 17    | 143.081 | 48    |
| 1968/69 | 2.983.035                 | 1.603,4                          | 248.039 | 83    | 54.166 | 18    | 148.879 | 50    |
| 1969/70 | 2.957.021                 | 1.628,0                          | 270.542 | 91    | 55.407 | 19    | 151.732 | 51    |
| 1970/71 | 2.941.316                 | 1.619,9                          | 289.393 | 98    | 55.309 | 19    | 150.944 | 51    |
| 1971/72 | 2.915.469                 | 1.682,9                          | 308.251 | 106   | 58.140 | 20    | 158.393 | 54    |
| 1972/73 | 2.921.161                 | 1.804,5                          | 329.421 | 113   | 62.607 | 21    | 168.930 | 58    |
| 1973/74 | 2.951.864                 | 1.969,9                          | 365.148 | 124   | 67.794 | 23    | 179.047 | 61    |
| 1974/75 | 2.905.297                 | 1.481,9                          | 300.445 | 103   | 49.788 | 17    | 132.427 | 46    |
| 1975/76 | 2.914.985                 | 1.649,9                          | 339.088 | 116   | 56.160 | 19    | 142.193 | 49    |
| 1976/77 | 2.911.721                 | 1.655,4                          | 349.497 | 120   | 58.692 | 20    | 139.110 | 48    |
| 1977/78 | 2.926.920                 | 1.739,3                          | 373.710 | 128   | 61.381 | 21    | 147.037 | 50    |
| 1978/79 | 2.923.512                 | 1.678,0                          | 379.884 | 130   | 59.165 | 20    | 143.325 | 49    |
| 1979/80 | 2.919.721                 | 1.693,1                          | 393.900 | 135   | 58.122 | 20    | 141.699 | 49    |
| 1980/81 | 2.904.745                 | 1.480,0                          | 374.099 | 129   | 48.430 | 17    | 118.060 | 41    |
| 1981/82 | 2.896.602                 | 1.464,7                          | 375.972 | 130   | 45.947 | 16    | 113.253 | 39    |
| 1982/83 | 2.887.217                 | 1.582,0                          | 391.392 | 136   | 49.460 | 17    | 122.815 | 43    |
| 1983/84 | 2.845.994                 | 1.695,6                          | 411.546 | 145   | 51.816 | 18    | 129.959 | 46    |
| 1984/85 | 2.854.773                 | 1.649,1                          | 398.147 | 139   | 48.583 | 17    | 124.415 | 44    |
| 1985/86 | 2.834.100                 | 1.583,9                          | 382.087 | 135   | 46.082 | 16    | 121.139 | 43    |
| 1986/87 | 2.818.910                 | 1.615,3                          | 381.263 | 135   | 46.750 | 17    | 127.606 | 45    |
| 1987/88 | 2.797.724                 | 1.488,6                          | 366.956 | 131   | 41.686 | 15    | 118.937 | 43    |
| 1988/89 | 2.786.603                 | 1.562,7                          | 376.954 | 135   | 40.214 | 14    | 122.786 | 44    |
| 1989/90 | 2.774.127                 | 1.679,2                          | 400.438 | 144   | 41.380 | 15    | 129.020 | 47    |
| 1990/91 | 2.788.276                 | 1.658,1                          | 394.870 | 142   | 38.709 | 14    | 124.332 | 45    |
| 1991/92 | 2.769.657                 | 1.547,1                          | 369.528 | 133   | 33.154 | 12    | 111.821 | 40    |
| 1992/93 | 2.756.329                 | 1.395,2                          | 332.888 | 121   | 28.071 | 10    | 90.919  | 33    |
| 1993/94 | 2.738.559                 | 1.353,1                          | 326.164 | 119   | 23.871 | 9     | 86.754  | 32    |
| 1994/95 | 2.691.174                 | 1.342,0                          | 315.943 | 117   | 22.445 | 8     | 82.526  | 31    |
| 1995/96 | 2.726.048                 | 1.268,9                          | 290.841 | 107   | 21.509 | 8     | 82.402  | 30    |
| 1996/97 | 2.716.034                 | 1.283,4                          | 287.601 | 106   | 23.266 | 9     | 88.108  | 32    |
| 1997/98 | 2.688.013                 | 1.273,3                          | 283.195 | 105   | 21.714 | 8     | 86.014  | 32    |
| 1998/99 | 2.671.850                 | 1.202,9                          | 262.723 | 98    | 20.332 | 8     | 80.891  | 30    |
| 1999/00 | 2.644.048                 | 1.135,0                          | 251.468 | 95    | 17.840 | 7     | 72.608  | 27    |
| 2000/01 | 2.646.982                 | 1.057,1                          | 233.684 | 88    | 15.793 | 6     | 65.296  | 25    |
| 2001/02 | 2.675.566                 | 958,7                            | 210.804 | 79    | 14.790 | 6     | 64.039  | 24    |
| 2002/03 | 2.665.507                 | 932,3                            | 201.214 | 75    | 14.145 | 5     | 62.443  | 23    |



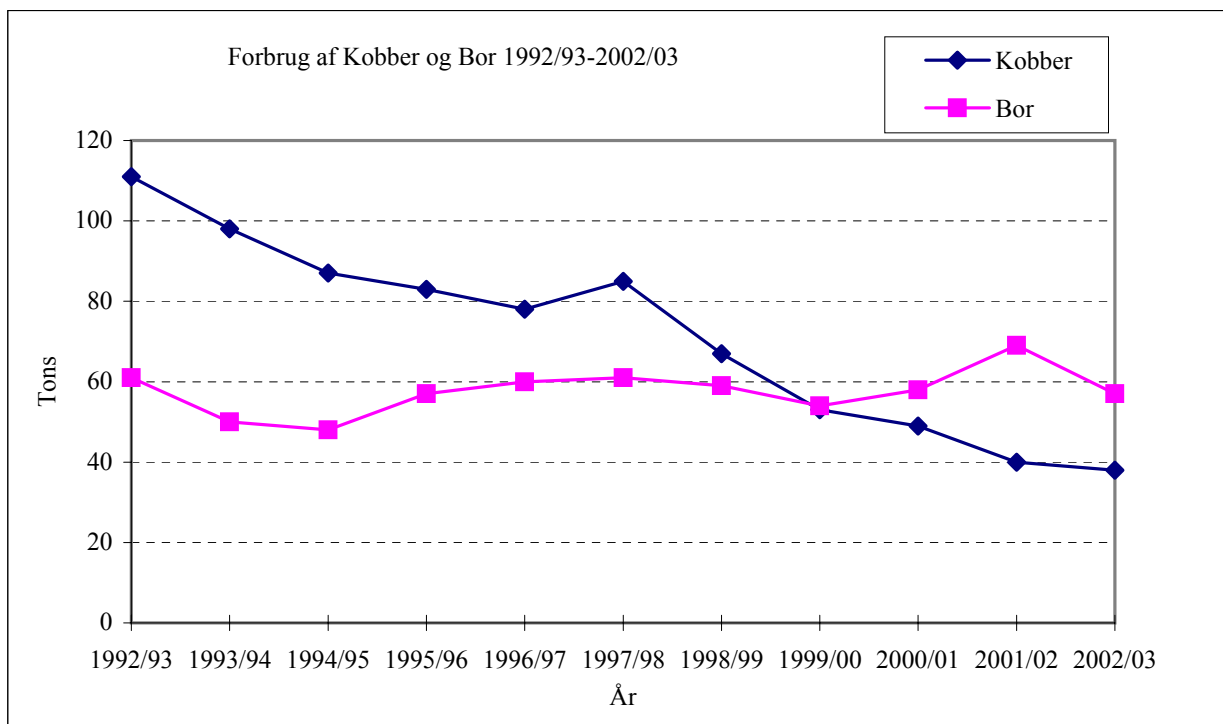
Udvikling i næringsstofforbruget  
1935/36 - 2002/03



Figur 1



Figur 2



Figur 3